

УДК 616.005:314.4(477)

ТЕНДЕНЦІЇ СМЕРТНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ВІД ХВОРОБ СИСТЕМИ КРОВООБІГУ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

Л.А. Чепелевська, С.О. Риков, О.М. Орда (Київ)
ДУ «Український інститут стратегічних досліджень МОЗ України»
Клінічна офтальмологічна лікарня «Центр мікрохірургії ока»

Резюме. Наведено тенденції змін смертності населення в регіонах України від хвороб системи кровообігу (ХСК) у динаміці за останні 5 років, залежно від статі та типу поселення.

Ключові слова: смертність, хвороби системи кровообігу, статі, тип поселення, регіони.

Проблема щодо ХСК є найбільш актуальною в сучасному світі. Це обумовлено їх значним рівнем поширеності, інвалідності та смертності, а також важкими медичними, соціальними та економічними наслідками [1–3].

Хвороби системи кровообігу є однією з найважливіших проблем здоров'я населення України. Вони з року в рік посідають перше місце в структурі поширеності, зумовлюють більшість (65–67%) усіх випадків смертності та третину причин інвалідності. Медико-соціальний тягар ХСК полягає у тому, що вони суттєво впливають на тривалість і якість життя населення, на показники втрат економічного потенціалу країни [4;5].

Мета роботи – виявити регіональні особливості смертності населення України від ХСК.

Матеріали та методи

Використано дані Держкомстату України про смертність населення від ХСК по 27 адміністративно-територіальних одиницях залежно від статі та типу поселення.

Застосовано методи медичної та математичної статистики, комп'ютерні технології.

Результати дослідження та їх обговорення

У 2005–2009 рр. рівень смертності населення від ХСК зріс по Україні на 0,9%, у Миколаївській області – на 18,4%, Запорізькій – на 15,2%, Кіровоградській – на 9,5%, Рівненській – на 6,7%. Мінімальне збільшення зафіксовано в Харківській (+0,1%), Луганській (+0,4%), Івано-Франківській (+0,7%), Львівській (+1,0%), Житомирській (+1,1%). В третині областей знизився показник смертності, найбільше – у Він-

ницькій (-5,5%), Черкаській (-5,1%), Закарпатській (-4,2%), Сумській (-3,2%), Одеській (-2,4%) областях.

Максимальні рівні смертності від ХСК зареєстровано як у 2005 р., так і у 2009 р. в Чернігівській, Вінницькій, Київській, Черкаській та Житомирській областях (табл. 1), причому у Чернігівській та Житомирській областях в 2009 р. рівні смертності підвищилися, а в Київській, Вінницькій, Черкаській – знизилися.

Мінімальні рівні смертності спостерігались в Закарпатській, Івано-Франківській, Львівській, Миколаївській та Запорізькій областях, а рівень смертності в 2009 р. зріс в усіх, крім Закарпатської.

Різниця між максимальними та мінімальними рівнями в 2009 р. збільшилась до 223,0% проти 209,4% у 2005 р.

Смертність чоловіків за досліджуваний період збільшилась на 0,8%, максимально – в Миколаївській (+13,2%), Запорізькій (+12,2%), Рівненській (+8,0%), Херсонській (+7,4%), Кіровоградській (+6,9%), мінімально – у Львівській (+0,3%), Дніпропетровській (+0,8%), Донецькій (+1,1%), Івано-Франківській (+1,1%), Житомирській (+1,2%) областях. В дев'яти областях рівень смертності знизився, найсуттєвіше – у Вінницькій (-6,5%), Одеській (-3,5%), Черкаській (-3,2%) областях (табл. 2).

Максимальні рівні смертності зафіксовано серед чоловіків Чернігівської, Київської, Вінницької, Полтавської областей в 2005 р. та в 2009 р., а також Сумської в 2005 р. і Кіровоградської в 2009 р. Мінімальні – в Закарпатській, Івано-Франківській, Львівській, Чернівецькій в 2005 р. та в 2009 р., а також у Миколаївській – в 2005 р. та Одеській – в 2009 р.

Різниця між максимальним і мінімальним рівнями смертності була вищою в 2009 р. – 203,4% (в 2005 р. – 192,5%).

Таблиця 1

Смертність населення від хвороб системи кровообігу по регіонах України
за 2005–2009 рр. (на 100 000 осіб)

Регіон	Рік					2009 р. в % до 2005 р.
	2005	2006	2007	2008	2009	
УКРАЇНА	1037,6	1027,6	1033,4	1042,0	1046,6	100,9
Автономна Республіка Крим	1010,5	1024,1	1036,1	1036,6	1038,1	102,7
<i>Область</i>						
Вінницька	1277,5	1236,5	1219,0	1198,8	1206,7	94,5
Волинська	942,6	938,4	931,6	964,8	964,7	102,3
Дніпропетровська	1108,2	1086,3	1098,1	1116,4	1123,5	101,4
Донецька	1120,5	1110,7	1108,3	1127,9	1137,0	101,5
Житомирська	1249,6	1262,4	1237,8	1254,3	1263,8	101,1
Закарпатська	710,5	699,1	710,4	681,3	680,7	95,8
Запорізька	804,8	832,1	903,3	922,1	927,5	115,2
Івано-Франківська	828,2	834,1	827,3	833,4	833,9	100,7
Київська	1260,3	1240,0	1241,9	1230,8	1236,4	98,1
Кіровоградська	1046,9	1055,9	1082,1	1134,0	1146,3	109,5
Луганська	1149,7	1140,3	1125,4	1144,1	1154,9	100,4
Львівська	887,6	872,8	866,0	895,0	896,8	101,0
Миколаївська	757,1	759,4	839,3	891,0	896,3	118,4
Одеська	1000,8	1005,3	988,0	975,9	976,6	97,6
Полтавська	1160,1	1121,7	1136,0	1166,0	1175,9	101,4
Рівненська	925,6	922,4	949,1	987,6	987,7	106,7
Сумська	1199,2	1148,8	1168,4	1149,1	1161,1	96,8
Тернопільська	1025,5	1019,0	1026,6	1022,8	1027,3	100,2
Харківська	1152,2	1136,0	1137,0	1146,0	1151,6	99,9
Херсонська	930,0	932,1	951,6	949,3	955,4	102,7
Хмельницька	950,0	967,8	962,0	976,6	982,6	103,4
Черкаська	1255,6	1229,0	1194,8	1182,8	1192,0	94,9
Чернівецька	953,4	915,7	931,9	939,5	939,6	98,6
Чернігівська	1487,6	1474,2	1490,0	1500,3	1518,0	102,0
<i>Місто</i>						
Київ	695,9	689,5	713,0	688,3	682,6	98,1
Севастополь	892,8	880,0	867,7	897,0	895,8	100,3

Смертність жінок від ХСК по Україні збільшилась за 5 років на 0,9% і перевищувала відповідний показник серед чоловіків на 7,0%. Темп збільшення смертності був найвищим у Миколаївській (+23,9%), Запорізькій (+18,4%), Кіровоградській (+11,7%) областях,

найменшим – в Івано-Франківській (+0,3%), Тернопільській (+0,9%), Полтавській, Чернігівській (по +1,0%), Луганській, Житомирській (по +1,1%). У восьми областях рівень смертності знизився на 6,3–0,4%.

Таблиця 2

Смертність населення від хвороб системи кровообігу по регіонах України,
за статтю (на 100 000 осіб)

Регіон	Чоловіки			Жінки		
	2005 р.	2009 р.	2009 р. в % до 2005 р.	2005 р.	2009 р.	2009 р. в % до 2005 р.
УКРАЇНА	999,6	1008,1	100,8	1070,3	1079,6	100,9
Автономна Республіка Крим	1009,6	1040,7	103,1	1011,4	1036,0	102,4
<i>Область</i>						
Вінницька	1144,3	1069,8	93,5	1389,8	1322,3	95,1
Волинська	882,7	902,9	102,3	995,8	1019,3	102,4
Дніпропетровська	1061,1	1069,2	100,8	1148,1	1169,1	101,8
Донецька	1105,4	1117,4	101,1	1133,1	1153,3	101,8
Житомирська	1179,9	1194,0	101,2	1309,8	1323,8	101,1
Закарпатська	714,6	699,9	97,9	706,7	663,0	93,8
Запорізька	886,5	994,9	112,2	735,9	871,2	118,4
Івано-Франківська	807,9	816,6	101,1	846,4	849,4	100,3
Київська	1192,9	1172,7	98,3	1318,2	1290,8	97,2
Кіровоградська	1051,3	1123,9	106,9	1043,1	1165,1	111,7
Луганська	1087,0	1082,4	99,6	1202,6	1215,9	101,1
Львівська	872,2	874,9	100,3	901,5	916,4	101,6
Миколаївська	836,3	946,6	113,2	688,8	853,2	123,9
Одеська	943,5	910,6	96,5	1051,0	1034,7	98,4
Полтавська	1113,9	1133,5	101,8	1199,2	1211,7	101,0
Рівненська	896,4	968,1	108,0	951,8	1005,3	105,6
Сумська	1118,0	1085,8	97,1	1267,3	1224,1	96,6
Тернопільська	935,3	927,6	99,2	1103,7	1113,8	100,9
Харківська	1096,4	1101,3	104,4	1199,5	1194,3	99,6
Херсонська	951,9	1012,9	107,4	910,9	905,9	99,4
Хмельницька	897,1	932,0	103,9	995,4	1026,0	103,1
Черкаська	1091,8	1056,7	96,8	1392,7	1305,1	93,7
Чернівецька	891,5	882,6	99,0	1007,9	989,7	98,2
Чернігівська	1376,0	1423,5	103,4	1580,3	1595,9	101,0
<i>Місто</i>						
Київ	709,3	697,3	98,3	684,4	670,0	97,9
Севастополь	891,4	870,9	97,7	894,0	916,8	102,5

Максимальні рівні смертності серед жінок від ХСК зареєстровано в Чернігівській, Черкаській, Вінницькій, Київській та Житомирській областях і у 2005 р., і у 2009 р., причому в Чернігівській та Житомирській областях рівні смертності в 2009 р. зросли.

Мінімальні рівні смертності і у 2005 р., і 2009 р. спостерігалися в Закарпатській, Запорізькій, Івано-Франківській, Львівській та Миколаївській областях. У 2009 р. в цих областях, крім Закарпатської, рівень смертності зріс (табл. 2).

Таблиця 3

Смертність населення від хвороб системи кровообігу по регіонах України,
за типом поселення (на 100 000 осіб)

Регіон	Міське населення			Сільське населення		
	2005 р.	2009 р.	2009 р. в % до 2005 р.	2005 р.	2009 р.	2009 р. в % до 2005 р.
УКРАЇНА	895,7	916,3	102,3	1336,7	1326,6	99,2
Автономна Республіка Крим	992,3	1011,2	101,9	1041,3	1082,9	104,0
<i>Область</i>						
Вінницька	811,4	799,5	98,5	1698,9	1594,9	93,9
Волинська	710,1	739,2	104,1	1180,1	1200,1	101,7
Дніпропетровська	1033,6	1052,2	101,8	1480,4	1480,8	100,0
Донецька	1091,1	1107,5	101,5	1394,4	1414,2	101,4
Житомирська	883,6	929,8	105,2	1727,8	1714,1	99,2
Закарпатська	679,1	684,8	100,8	729,0	678,3	93,0
Запорізька	735,2	868,1	118,1	1027,1	1121,8	109,2
Івано-Франківська	630,5	637,5	101,1	974,3	980,6	100,6
Київська	866,9	877,6	101,2	1832,6	1785,7	97,4
Кіровоградська	917,2	1039,4	113,3	1249,2	1316,2	105,4
Луганська	1116,8	1117,8	100,1	1357,3	1393,8	102,7
Львівська	714,1	740,8	103,7	1147,8	1132,6	98,7
Миколаївська	703,1	850,1	120,9	866,5	991,8	114,5
Одеська	819,4	826,6	100,9	1353,8	1270,2	93,8
Полтавська	914,9	949,1	103,7	1523,0	1519,8	99,8
Рівненська	650,6	693,2	106,5	1171,0	1252,1	106,9
Сумська	962,4	958,0	99,5	1653,5	1569,6	94,9
Тернопільська	640,6	668,1	104,3	1313,7	1300,3	99,0
Харківська	1051,0	1053,2	100,2	1536,4	1536,6	100,0
Херсонська	888,8	930,2	104,7	992,9	994,8	100,2
Хмельницька	622,1	636,4	102,3	1311,3	1387,4	105,8
Черкаська	888,8	873,2	98,2	1699,7	1590,3	93,6
Чернівецька	727,7	719,4	98,9	1110,1	1095,2	98,7
Чернігівська	1000,8	1035,1	103,4	2217,0	2294,6	103,5
<i>Місто</i>						
Київ	695,9	682,6	98,1	x	x	x
Севастополь	898,7	901,3	100,3	798,2	812,6	101,8

Смертність серед міського населення від ХСК по Україні зросла на 2,3%, найбільше – в Миколаївській (+20,9%), Запорізькій (+18,1%), Кіровоградській (+13,3%) областях (табл. 3). Найменші темпи зростання (фактично стабілізація) спостерігалися в Луганській

(+0,1%), Харківській (+0,2%), Закарпатській (+0,8%), Одеській (+0,9%), Івано-Франківській (+1,1%) областях.

Максимальні рівні смертності зафіксовано у 2005 р. в Луганській, Донецькій, Харківській, Дніпропетровській, Чернігівській областях, а у 2009 р. – в Луган-

Таблиця 4
Смертність міського населення від хвороб системи кровообігу по регіонах України,
за статтю (на 100 000 осіб)

Регіон	Чоловіки			Жінки		
	2005 р.	2009 р.	2009 р. в % до 2005 р.	2005 р.	2009 р.	2009 р. в % до 2005 р.
УКРАЇНА	892,7	909,1	101,8	898,2	922,4	102,7
Автономна Республіка Крим	1004,8	1022,6	101,8	982,1	1002,0	102,0
<i>Область</i>						
Вінницька	786,5	765,4	97,3	832,8	828,5	99,5
Волинська	713,5	740,6	103,8	707,1	738,0	104,4
Дніпропетровська	1017,1	1024,7	100,7	1047,6	1075,2	102,6
Донецька	1079,7	1090,6	101,0	1100,6	1121,5	101,9
Житомирська	895,9	913,2	101,9	873,0	943,9	108,1
Закарпатська	700,8	718,2	102,5	659,5	655,0	99,3
Запорізька	806,4	932,3	115,6	675,7	815,1	120,6
Івано-Франківська	650,9	659,1	101,3	612,2	618,4	101,0
Київська	866,6	879,5	101,5	867,2	876,0	101,0
Кіровоградська	921,9	1050,6	114,0	913,1	1030,1	112,8
Луганська	1073,0	1061,2	98,9	1153,4	1164,9	101,0
Львівська	744,4	763,0	102,5	687,4	721,2	104,9
Миколаївська	779,9	894,7	114,7	638,3	812,8	127,3
Одеська	783,4	786,1	100,3	850,6	861,9	101,3
Полтавська	920,1	954,7	103,8	910,5	944,5	103,7
Рівненська	665,5	729,5	109,6	637,8	662,1	103,8
Сумська	944,5	927,3	98,2	977,4	983,5	100,6
Тернопільська	671,4	667,1	99,4	613,4	669,0	109,1
Харківська	1018,3	1025,8	100,7	1078,7	1076,3	99,8
Херсонська	923,1	986,2	106,8	860,3	883,6	102,7
Хмельницька	636,0	654,9	103,0	609,9	620,4	101,7
Черкаська	838,5	820,4	97,8	931,0	917,2	98,5
Чернівецька	720,0	706,4	98,1	734,5	730,6	99,5
Чернігівська	978,8	1026,2	104,8	1019,7	1042,7	102,3
<i>Місто</i>						
Київ	709,3	697,3	98,3	684,4	670,0	97,9
Севастополь	896,1	880,1	98,2	901,0	919,0	102,0

ській, Донецькій, Харківській, Дніпропетровській, Кіровоградській областях.

Мінімальні рівні спостерігалися в одних і тих самих областях і у 2005 р., і 2009 р. Це – Хмельницька, Івано-Франківська, Тернопільська, Рівненська та За-

карпатська області. Перевищення максимального рівня смертності над мінімальним було більш значимим у 2009 р. (+175,6%), ніж у 2005 р. (+166,1%).

Смертність серед сільського населення від ХСК перевищила відповідний показник у міського майже

Таблиця 5

Смертність сільського населення від хвороб системи кровообігу по регіонах України, за статтю (на 100 000 осіб)

Регіон	Чоловіки			Жінки		
	2005 р.	2009 р.	2009 р. в % до 2005 р.	2005 р.	2009 р.	2009 р. в % до 2005 р.
УКРАЇНА	1221,9	1216,4	99,5	1437,1	1423,3	99,0
Автономна Республіка Крим	1016,9	1069,4	105,2	1063,3	1094,9	103,0
<i>Область</i>						
Вінницька	1475,2	1362,9	92,4	1884,4	1788,8	94,9
Волинська	1051,3	1066,4	101,4	1297,2	1322,4	101,9
Дніпропетровська	1276,3	1286,1	100,8	1658,8	1652,0	99,6
Донецька	1338,7	1360,4	101,6	1443,3	1461,7	101,3
Житомирська	1552,0	1571,9	101,3	1879,1	1836,6	97,7
Закарпатська	722,6	689,6	95,4	735,0	667,7	90,8
Запорізька	1136,2	1193,1	105,0	931,9	1059,3	113,7
Івано-Франківська	923,7	933,8	101,1	1019,4	1022,5	100,3
Київська	1681,5	1631,7	97,0	1958,3	1914,0	97,7
Кіровоградська	1250,0	1238,0	99,0	1248,6	1383,6	110,8
Луганська	1172,3	1213,7	103,5	1522,0	1555,2	102,2
Львівська	1063,4	1042,3	98,0	1224,2	1214,7	99,2
Миколаївська	946,8	1050,2	110,9	794,2	939,4	118,3
Одеська	1250,1	1150,1	92,0	1446,3	1378,0	95,3
Полтавська	1401,8	1402,9	100,1	1625,0	1619,1	99,6
Рівненська	1095,0	1173,3	107,1	1241,5	1325,3	106,7
Сумська	1448,2	1398,5	96,6	1827,5	1716,4	93,9
Тернопільська	1135,5	1126,1	99,2	1466,4	1450,8	98,9
Харківська	1388,7	1390,9	100,2	1664,8	1664,0	99,9
Херсонська	993,9	1052,6	105,9	991,4	942,2	95,0
Хмельницька	1192,2	1261,4	105,8	1410,8	1493,6	105,9
Черкаська	1399,9	1351,6	96,5	1949,3	1789,8	91,8
Чернівецька	1009,1	1004,7	99,6	1199,8	1176,1	98,0
Чернігівська	1991,9	2081,3	104,5	2397,1	2464,8	102,8
<i>Місто</i>						
Київ	x	x	x	x	x	x
Севастополь	819,0	733,9	89,6	779,7	881,9	113,1

в 1,5 разу (+144,8%) і знизилась за 5 років на 0,8%. Найвищі темпи зниження спостерігались у Закарпатській (-7,0%), Черкаській (-6,4%), Одеській (-6,2%), Вінницькій (-6,1%) і Сумській (-5,1%) областях.

Максимальні рівні смертності серед сільського населення від ХСК зафіксовано в 2005–2009 рр. в одних і тих самих областях. Це – Чернігівська, Київська, Житомирська, Вінницька та Черкаська області. Причому,

крім Чернігівської, в цих областях рівень смертності знизився.

Мінімальні рівні смертності спостерігались в Закарпатській, Івано-Франківській, Миколаївській, Херсонській областях і у 2005 р., і 2009 р. П'яте місце посіла Запорізька область у 2005 р. та Чернівецька – у 2009 р.

Різниця між максимальними та мінімальними рівнями в цій групі спостережень досягала максимального значення – 304,1% у 2005 р. та 338,2% у 2009 р. (табл. 3).

Смертність серед міських чоловіків від ХСК в Україні за 5 років зросла на 1,8%, найбільше – в Запорізькій (+15,6%), Миколаївській (+14,7%), Кіровоградській (+14,0%), Рівненській (+9,6%), Херсонській (+6,8%) областях, найменше – в Одеській (+0,3%), Харківській та Дніпропетровській (по +0,7%), Донецькій (+1,0%), Івано-Франківській (+1,3%) областях (табл. 4). В шести областях рівень смертності незначно (до 1,5%) знизився.

Максимальні рівні смертності серед міських чоловіків спостерігались переважно в промислово розвинутих областях і у 2005 р., і 2009 р., причому в 2009 р. у більшості регіонів ці рівні зросли. Це – Донецька, Луганська, Харківська, Дніпропетровська і Чернігівська області.

Мінімальні рівні смертності серед міських чоловіків зафіксовано і в 2005 р., і в 2009 р. – у Хмельницькій, Івано-Франківській, Тернопільській, Закарпатській областях, а у 2005 р. – у Рівненській, у 2009 р. – у Чернівецькій областях.

Максимальний рівень переважав над мінімальним у 2005 р. на 169,8%, у 2009 р. – на 166,5%.

Смертність серед міських жінок від ХСК по Україні за 5 років зросла на 2,7%. Однак в деяких областях цей відсоток був значно більшим. Це – Миколаївська (+27,3%), Запорізька (+20,6%), Кіровоградська (+12,8%), Тернопільська (+9,1%), Житомирська (+8,1%). Мінімальне збільшення (1,0–1,7%) зареєстровано в Івано-Франківській, Київській, Луганській, Одеській та Хмельницькій областях. В п'яти областях зафіксовано незначне (на 0,2–1,5%) зменшення рівня смертності.

Максимальні рівні смертності спостерігались в Луганській, Донецькій, Харківській, Дніпропетровській та Чернігівській областях і у 2005 р., і у 2009 р. Причому майже в усіх цих областях, крім Харківської, збільшився рівень смертності в 2009 р.

Перевищення максимального рівня смертності над мінімальним дорівнювало 189,1% у 2005 р. та 188,4% у 2009 р. (табл. 4).

Смертність серед сільських чоловіків від ХСК по Україні в цілому зменшилась на 0,5%, що зафіксовано в 10 областях (-0,8–7,6%). У 15 областях рівень смертності зріс: максимально – в Миколаївській (+10,9%), Рівненській (+7,1%), Херсонській

(+5,9%), Хмельницькій (+5,8%), Запорізькій (+5,0%) областях, мінімально – у Полтавській (+0,1%), Харківській (+0,2%), Дніпропетровській (+0,8%), Івано-Франківській (+1,1%), Житомирській (+1,3%) областях (табл. 5).

Максимальні рівні смертності спостерігались у Житомирській, Київській, Чернігівській та Полтавській областях і у 2005 р., і 2009 р., а також у Сумській – у 2005 р. та Донецькій – у 2009 р. У переважній більшості з них рівень смертності зріс у 2009 р.

Мінімальні рівні смертності зафіксовано і в 2005 р., і в 2009 р. у Закарпатській, Івано-Франківській та Чернівецькій областях, а також у Херсонській та Миколаївській – у 2005 р., у Львівській та Одеській – у 2009 р.

Перевищення максимального рівня над мінімальним в 2009 р. зросло й дорівнювало 301,8% проти 275,7% у 2005 р.

Смертність серед сільських жінок від ХСК по Україні знизилась за 5 років на 1,0%. В 14 областях спостерігалось зниження (-0,1–5,1%), в інших – збільшення: максимально – в Миколаївській (+18,3%), Запорізькій (+13,7%), Кіровоградській (+10,8%), Рівненській (+6,7%) та Хмельницькій (+5,9%) областях.

Максимальні рівні смертності зареєстровано в Чернігівській, Київській, Черкаській, Вінницькій та Житомирській областях і в 2005 р., і в 2009 р. Мінімальні рівні спостерігались в одних і тих самих областях протягом усього періоду дослідження.

Різниця між максимальними та мінімальними рівнями була значною і сягала 326,1% в 2005 р., підвищившись до 369,1% у 2009 р., (табл. 5).

Висновки

Смертність від ХСК за 5 років зросла на 0,9%, а у містах – на 2,3%; серед чоловіків – на 0,8%, серед чоловіків у містах – на 1,8%; серед жінок – на 1,4%, серед жінок у містах – на 2,0%. Максимальні її рівні спостерігались серед сільського населення особливо в Чернігівській, Житомирській, Київській областях, перевищуючи відповідний показник у містах в 2,0–1,8 рази. Смертність серед жінок від ХСК перевищувала таку серед чоловіків, особливо в селі, в 1,2 рази. Її рівень був вищим серед чоловіків у Чернігівській, Київській, Полтавській областях, а серед жінок – у Чернігівській, Житомирській, Вінницькій.

Перспективи подальших досліджень

Значні розбіжності в рівнях та динаміці смертності населення по регіонах України потребують подальших досліджень для вивчення причин такого становища.

Список літератури

1. *Клименко В. І.* Хвороби системи кровообігу як медико-соціальна державна проблема / В. І. Клименко // Вісник соц. гігієни та орг. охорони здоров'я України. — 2007. — № 4. — С. 17–21.
2. *Корнацький В. М.* Проблеми здоров'я суспільства та продовження життя / В. М. Корнацький. — К., 2006. — 136 с.
3. *Лутай М. І.* Захворюваність і смертність від хвороб системи кровообігу в Україні: поточні проблеми і перспективи / М. І. Лутай, А. П. Дорогий // Нова медицина. — 2001. — № 3. — С. 18–21.
4. *Стан здоров'я населення України у зв'язку із хворобами системи кровообігу та можливі шляхи його покращення: [аналіт.-стат. пос.]*. — К., 2004. — 125 с.
5. *Чепелевська Л. А.* Регіональна та статева диференціація смертності населення України від хвороб системи кровообігу / Л. А. Чепелевська // Матеріали IV з'їзду спеціалістів з соціальної медицини та організаторів охорони здоров'я, м. Житомир, 23–25 жовтня 2008 р. — Житомир-Київ, 2008. — Т. 2. — С. 214–246.

Тенденции смертности населения от болезней системы кровообращения в регионах Украины

Л.А. Чепелевская, С.А. Рыков, А.Н. Орда (Київ)

Представлены тенденции изменения смертности населения в регионах Украины от болезней системы кровообращения в динамике за последние 5 лет, в зависимости от пола и типа расселения.

Ключевые слова: смертность, болезни системы кровообращения, пол, тип расселения, регионы.

Death rate tendencies of the population from illnesses of blood circulation system in regions of Ukraine

L.A. Chepelevska, S.O. Rykov, O.M. Orda (Kyiv)

Death rate tendencies of change of the population in regions of Ukraine from illnesses of blood circulation system in dynamics for the last 5 years, depending on a sex and settling type have been presented.

Key words: death rate, illnesses of blood circulation system, a sex, settling type, regions.

Рецензент: д-р мед. наук, проф. В.О. Гапон.